

Dreptul la liberă circulație și rezidență al cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European pe teritoriul României

Începând cu data de 01 ianuarie 2007, cetățenii din statele membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European sunt beneficiarii unui nou regim juridic, complet diferit de cel anterior prevăzut prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.194/2002, privind regimul străinilor pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare.

Noul cadru legal este reprezentat de *OUG 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European*, cu modificările și completările ulterioare, care transpune în legislația națională *Directiva 38/2004/CE privind dreptul la liberă circulație și rezidență a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora în cadrul teritoriului Statelor Membre*.

Beneficiari

De noul cadru legislativ beneficiază următoarele categorii de persoane:

1. **Cetățenii UE/SEE** - cetățenii celor 26 state membre ale UE și cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European (Islanda, Liechtenstein și Norvegia);

2. Membrii de familie

- soțul sau soția;
- descendenții în linie directă, indiferent de cetățenie, care nu au împlinit vârsta de 21 de ani sau care se află în întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției;
- ascendenții în linie directă, indiferent de cetățenie, care se află în întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției.

3. **partenerul** - persoana care conviețuiește cu cetățeanul Uniunii Europene dacă parteneriatul este înregistrat conform legii din statul membru de origine sau de proveniență sau, în cazul în care parteneriatul nu este înregistrat, relația de conviețuire poate fi dovedită.

4. **persoanele aflate în întreținere** - orice alt membru de familie, indiferent de cetățenie, care nu se încadrează în definiția membrului de familie și care, în țara de origine sau de proveniență, se află în întreținerea sau gospodărește împreună cu cetățeanul Uniunii Europene, ori se află în situația în care, din motive medicale grave, este necesară asistența personală a acestuia.

Intrarea pe teritoriul național

- **cetățenii Uniunii Europene** pot intra pe teritoriul României cu condiția prezentării documentului național de identitate, a pașaportului sau a unui document eliberat în condițiile prezentei ordonanțe de urgență pentru cetățenii Uniunii Europene, valabil, fără a se aplica ștampila de intrare de către organele poliției de frontieră în oricare dintre aceste documente.
- **membrii de familie care nu sunt cetățeni ai Uniunii Europene** pot intra pe teritoriul României în baza unui pașaport valabil și a vizei de intrare (acordată pe baza unei proceduri accelerate), cu excepția cazurilor în care obligativitatea obținerii vizei este desființată în condițiile legii. Dacă membrul de familie este în posesia unui document care atestă rezidența pe teritoriul unui alt stat membru în calitate de membru de familie al unui cetățean al Uniunii Europene, este scutit de la obligativitatea obținerii vizei de intrare.

În situația în care un cetățean UE sau un membru de familie al acestuia nu deține documentele necesare pentru intrarea pe teritoriul României, înainte de comunicarea refuzului permiterii intrării pe teritoriul României, persoanei i se acordă o perioadă de timp pe care o consideră necesară, în care să dovedească îndeplinirea condițiilor de intrare sau faptul că beneficiază de dreptul la liberă circulație și rezidență pe teritoriul României. Organele poliției de frontieră acordă tot sprijinul necesar pentru clarificarea situației persoanei în cauză, inclusiv prin eliberarea vizei de intrare, în cazuri excepționale, după analizarea situației persoanei în cauză

Rezidența pe teritoriul național

Cetățenii Uniunii Europene, care intră pe teritoriul României, beneficiază de drept de rezidență pentru o perioadă de până la 3 luni de la data intrării în țară. Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, indiferent de cetățenie, care îi însoțesc sau li se alătură ulterior beneficiază de același drept.

Dreptul de rezidență pentru o perioadă de peste 3 luni

Pentru exercitarea dreptului de rezidență pentru o perioadă mai mare de 3 luni, cetățenii Uniunii Europene au obligația să se înregistreze la structurile teritoriale ale Autorității pentru Străini, încadrându-se în una din următoarele situații:

- desfășoară pe teritoriul României **activități dependente sau activități independente**, în condițiile legii;
- dețin **mijloace de întreținere** pentru ei și membrii lor de familie, de regulă cel puțin la nivelul venitului minim garantat în România și **asigurare de sănătate** recunoscută în sistemul asigurărilor sociale de sănătate din România;
- sunt înscrși la o instituție din România, acreditată în condițiile legii, având ca obiect principal de activitate desfășurarea de **activități de învățământ sau de perfecționare a pregătirii profesionale**, au asigurare de sănătate recunoscută în sistemul asigurărilor sociale de sănătate din România și asigură autoritățile competente, printr-o declarație pe propria răspundere sau prin orice alt mijloc, că dețin mijloace de întreținere pentru ei și membrii lor de familie, de regulă cel puțin la nivelul venitului minim garantat în România;
- **sunt membri de familie** ai unui cetățean al Uniunii Europene care îndeplinește una dintre condițiile prevăzute mai sus.

Membrii de familie care nu sunt cetățeni ai Uniunii Europene beneficiază de dreptul de rezidență pentru o perioadă de peste trei luni dacă însoțesc sau se alătură ulterior cetățeanului Uniunii Europene care îndeplinește una din condițiile prevăzute mai sus.

Dreptul de rezidență permanentă

Cetățenii Uniunii Europene care au o rezidență **continuuă și legală** pe teritoriul României pentru o perioadă de cel puțin 5 ani beneficiază de dreptul de rezidență permanentă. De același drept beneficiază și persoanele care nu au cetățenia Uniunii Europene și care au o rezidență continuuă pe teritoriul României pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, în calitate de membri de familie al unui cetățean al Uniunii Europene rezident sau rezident permanent.

Documente care atestă rezidența pe teritoriul României

Documentele care sunt eliberate pentru rezidența mai mare de 3 luni:

- **certificat de înregistrare** pentru cetățenii UE (se eliberează în ziua depunerii cererii)
- **carte de rezidență** pentru membrii de familie care nu sunt cetățeni UE

Documentele care sunt eliberate pentru rezidența permanentă:

- **carte de rezidență permanentă** pentru cetățenii UE
- **carte de rezidență permanentă** pentru membrii de familie care nu sunt cetățeni UE

*Toate documentele emise cetățenilor Uniunii Europene și membrilor acestora de familie se eliberează titularilor după achitarea costului acestora, a costurilor operațiunilor de emitere, precum și, după caz, a altor taxe și tarife stabilite conform legii, în aceleași condiții ca și pentru cetățenii români.

Limitele menținerii dreptului de rezidență

Autoritatea pentru străini poate verifica îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea dreptului de rezidență de către cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora. Împotriva

cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora care nu îndeplinesc condițiile de exercitare a dreptului de rezidență, Autoritatea pentru străini poate emite o **decizie de părăsire a teritoriului României**, fără a fi instituită o interdicție de intrare împotriva acestora.

Restrângerea dreptului la liberă circulație pe teritoriul României din rațiuni de ordine publică, securitate națională ori sănătate publică.

Autoritățile române competente pot restrânge exercitarea dreptului la liberă circulație pe teritoriul României de către cetățenii Uniunii Europene sau de către membrii de familie ai acestora numai din rațiuni de ordine publică, securitate națională ori sănătate publică.

- **declararea ca indezirabil** - constituie o măsură dispusă împotriva unui străin care a desfășurat, desfășoară ori există indicii temeinice că intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol securitatea națională sau ordinea publică. Măsura este dispusă de Curtea de Apel București, la sesizarea procurorului anume desemnat de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București. Procurorul sesizează instanța de judecată la propunerea instituțiilor cu competențe în domeniul ordinii publice și securității naționale.
- **expulzarea** – poate fi dispusă în condițiile prevăzute de Codul penal și Codul de procedură penală împotriva cetățeanului Uniunii Europene sau a membrului de familie al acestuia care a săvârșit o infracțiune pe teritoriul României.
- **îndepărtarea de pe teritoriul României pentru motive de sănătate publică** - poate fi dispusă de către Autoritatea pentru străini, la solicitarea structurilor specializate ale Ministerului Sănătății, numai în cazul în care, pe baza analizelor medicale efectuate de către persoana în cauză la un interval de cel mult 3 luni de la intrarea pe teritoriul României, se constată existența unei afecțiuni dintre cele stabilite prin ordin al ministrului sănătății.

Adoptarea de către organele competente a oricărei decizii de restrângere a dreptului la libera circulație se face numai cu luarea în considerare a:

- duratei efective a șederii persoanei în cauză pe teritoriul României,
- vârstei acesteia,
- stării de sănătate,
- situației familiale și economice,
- gradului de integrare socială și culturală în România,
- menținerii legăturilor sale cu țara de origine.

Disponerea oricărei măsuri de restrângere a dreptului la liberă circulație pe teritoriul României a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor lor trebuie luată numai cu respectarea principiului proporționalității și să aibă la bază exclusiv comportamentul persoanei în cauză. Acest comportament trebuie să reprezinte o amenințare reală, actuală și suficient de gravă pentru valorile fundamentale ale societății. O astfel de măsură nu poate fi bazată exclusiv pe existența unei condamnări penale anterioare.